

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

A gazdasági kisanant

kérdéséről is megemlékezett a balatonföldvári értekezleten Vass József helyettes miniszterelnök, annak a kimerítő beszédnek a keretében, amely a napi politika minden fontosabb kérdéséről felvilágosításokat adott. A gazdasági kisanant kérdése a magyar közvélemény érdeklődésének előterébe került s már ez a tény is mutatja, hogy megvalósulása, vagy meg nem valósulása fontos sullyal esik a mi gazdasági életünk serpenyőjébe is.

A miniszterelnök-helyettes geneziséit és kilátásait egyforma részletességgel fejtette ki a gazdasági kisanant tervének, megállapította, hogy mivel a politikai bázisokon nyugvó régebbi kisanant ma már érvényesülni nem tud, gazdasági fundamentum létesítésével próbálja megerősíteni magát. Nyilván ez a gondolat minden, csak nem barátságos Magyarország irányában s ez is kötelességünké teszi, hogy komolyan, de a gazdasági defetizmusnak ama káros szelleme nélkül nézzünk szemébe a dolognak, amely a magyar társadalom lelkén az utóbbi időben sajnos kissé elhatalmasodott.

Az érdekelt államok gazdasági törekvéseinek parallelizálására két tervet vetettek fel. Az egyik Csehország, Románia és Jugoszlávia vámuniója, a más csak a két agrárállamnak, Romániának és Jugoszláviának agrárgazdasági uniója lenne, azért, hogy a keresettel és kínálattal szemben egységesen lépjenek fel s biztosítsák maguknak a harmadik állam fogyasztó piacát.

Elméletben tehát ez az elgondolás: kérdés azonban, mi lesz a sorsa ennek a tervnek a gyakorlati kivitel során. E ponton a miniszterelnök-helyettes utalt arra, hogy a bennünket körülvevő államok olyan vámszerződési viszonyban vannak egymással, hogy ha egy viszonylatban kedvezményt biztosít egyik a másiknak, úgy meg kell adniok ezt a kedvezményt a többi társállamoknak is. Amíg a jelenlegi kereskedelmi szerződések azonban érvényben vannak, minden egymás között megadott kedvezményt e kereskedelmi szerződések ereje folytán meg kell adniok más államoknak is. Mivel pedig ezek a szerződések három-öt évre kötöttek s egyoldalul felmondani nem igen lehet őket, az érdekelt államoknak meg van az idejük arra, hogy megfelelően kimunkálják a maguk érdekének járható útjait.

Ez az egyik nehézség a vámunio megteremtése terén. A másik abban gyökerezik, hogy a vezető hatalmak gazdaságpolitikája már régen arra irányul, hogy Közép-Európa gazdasági bajai szanáltassanak, még pedig a vámsorompók fokozatos leépítése segítségével. Nyilvánvaló, hogy a kisanant új gazdasági elgondolása ellentétben áll ezzel a törekvéssel s a nagyhatalmak nem vennék jó néven, ha céljaik-

kal ellentétben akció indulna meg Magyarország gazdasági bekerítésére. Nem igen fog sikerülni Magyarországot Európa közepén izolálni, ezt valószínűtlené teszi a modern gazdasági élet szükség szerű összefüggésének törvényszerűsége, de egyébként is már elmúlt az ideje annak, hogy politikai szakszervezetek próbálhassák Magyarországot megfojtani.

A miniszterelnök-helyettes e kérdések felvetődésének egyik közvetett hasznát abban látja, hogy a világ nagy gazdaságpolitikuskai, bankárai és államférfiai ráébredtek arra, hogy nem elégséges öökké az ipari termelés kérdéseivel foglalkozni s a világ egész erejét az ipar és kereskedelem alátámasztására lekötni, hanem nagy probléma és egyenrangú érdek emellett az agrártermelés, tehát ezt is figyelemmel kell kísérni.

A magyar kormány felismerte ennek a modern elvnek az érvényességét és arra törekszik, hogy az agrártermelés

és agrárértékesítés fejlesztése párhuzamosan haladjon az iparfejlesztéssel és az ipari értékesítéssel. A mezőgazdasági termelést legalább is ugyanolyan mértékben kell támogatni, mint az ipari termelést. Ha ugyanis magában az ország belsejében egészségesebb egyensúlyt tudunk létrehozni a két nagy termelési ág között, ez már önmagában a védekezés egyik eleme, vámuniók és hasonló kísérletek ellen. A magyar politika érdeklődésének centrumába kell tehát kerülni a gazdasági kérdéseknek, mert minden problémák között a legelső a gazdasági válság bajainak enyhítése s egészségesebb fundamentumok lerakása a jövőre vonatkozólag.

A miniszterelnök-helyettes beszédének gazdaságpolitikai része arról tanuskodik, hogy a kormányzat felismerte e kérdések proeminens voltát s minden erejével igyekszik kiparizálni azokat a veszedelmeket, amelyek akár kívülről, akár belülről hatva megzavarják az egészséges kiegyensúlyozódás folyamatát.

Napi 5 dinár tartózkodási engedély-adót rónak ki azon jugoszláviai magyarok és bunyevácok hozzátartozóira, akik kivándoroltak Amerikába.

Arra, hogy a jugoszláv kormány és a helyi hatóságok milyen raffinált módon iparkodnak megszabadulni a magyaroktól, bunyevácoktól és németajku lakosságtól, most kapott értesülésünk szerint igen agyafurtt módszert talált ki.

Jugoszláviában az a rendszer, hogy az idegeneknek tartózkodási engedélyért naponta 5 dinárt kell fizetniük. A szerbek azonban ezt az idegenforgalmi adószedést olyan tere is kiterjesztették, ami joggal von maga után mély felháborodást. Megadóztatják ezzel a tartózkodási engedély-adóval azokat is, akiknek kenyérkeresők el-távoztak Jugoszlávia területéről. Így például nemrégiben az történt, hogy egy fiatal zombori bunyevác szármá-

zása lakos nem tudván otthon megélni, kivándorolt Amerikába munkakeresés céljából. Miután annyi pénze nem volt, hogy feleségét és két kis gyermekét is kivigye, így tehát azokat otthon hagyta, hogy addig, amíg annyi pénzt kereshet, hogy küldjön nekik, vagy kivihesse őket maga után, — rokonai tartásuk el. A zombori városi hatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kivándorolt zombori lakos idegennek tekintendő s a feleségét és két kis gyermekét megterhelte napi 5-5, összesen 15 dinár tartózkodási engedély-adóval s azt azonnal be is hajlíták rajtuk. Ilyen eset még a legsötétebb Afrikában sem fordulhat elő, csak a Balkánon.

A most elkészült országgyűlési képviselői választói névjegyzék lesz a jövő évi választás alapja.

Megirtuk már, hogy a városi és megyei központi választmány az idén is eleget tett a választójogi törvény ama rendelkezéseinek, amelyeknek értelmében az országgyűlési képviselői választói névjegyzék évről-évre kiigazítandó, hogy egy esetleges időközi választás készen találja azt a névjegyzéket amelyek alapján az abba felvett lakosok a választói jogukat gyakorolhatják.

A jövő évi városi választói névjegyzékben csak öt választóival van kevesebb, mint amennyi a legutolsó végleges országgyűlési választói névjegyzékbe felvett választók száma volt. A törvényhatósági választói jogot nem szabad összetéveszteni a képviselőválasztói joggal, mert utóbbinál csak két-éves helybenlakás kívánatik meg, míg a törvényhatósági választói jognál hat

év a helybenlakás kritériuma. Tény ellenben, hogy a jövő évi névjegyzékben a választók száma most már csak csökkenhet akkor, ha az Országos Bünygyi Nyilvántartó Hivataltól leérkezik azoknak jegyzéke, akiket büntet, vagy vétség miatt jogerősen elítéltek, vagy akiket a törvény értelmében politikai jogvesztéseik folytán ideiglenesen ki kell hagyni a választók közül. A választók száma most már nem emelkedhet, mert az igazoló választmány és a központi választmány már elintézte a felszólamlásokat s legfeljebb még a közigazgatási bíróság van hátra, hogy a hozzá beadott felszólamlásokat elbírálja csakugy, miként az előző névjegyzékek elkészítése alkalmával.

Budapesti minta alapján jövőre:

valószínűleg Baján is a házakban ki-függesztésre kerülő névjegyzék nem fog mást tartalmazni, csak a választók nevét és foglalkozását. A nőkre nézve oly kellemetlen kor közszemlére tétele, ami ellen számos panasz és sérelem hangoztatása is történt, — jövőben tehát el fog maradni. Ugyancsak elmarad a választópolgárok szüleinek stb. megnevezése is.

A politikai jogaiktól megfosztottaknak a névjegyzékből való kihagyását dr. Puskás Dezső főjegyző polgármester-helyettes maga végzi a főjegyzői hivatal személyzetével az ősszel s utána összehívja a város központi választmányát abból a célból, hogy a kiigazított névjegyzéket végleges formájában elfogadja.

A választók száma tulajdonképpen csak a jövő év tavaszi összeírás során fog jelentősebb mértékben emelkedni, amikor öt évenként hivatalból házról-házra járva írják össze a választókat. Az öt éves lusztrum 1931. évvel kezdődik.

Meg kell még említenünk, hogy az Egységes Párt hétfőn tartott balatonfűredi értekezlete alkalmából az a hír került forgalomba, hogy a képviselő-választások esetleg már 1931 tavaszán, de legkésőbb aratás után, vagy az év vége felé megtörténnek. Az új választás tehát minden valószínűség szerint a most említett névjegyzék alapján fog megtörténni, még pedig az előjelek szerint titkosan.

A városi pénzügyi bizottság

ma délután 3 órakor kezdi meg a város jövő évi költségvetésének vázlatos tárgyalását.

Közeledik az az idő, amikor kezdett veszi a város 1931 évi költségvetésének összeállítását. Az a miniszteri rendelet, amely a törvényhatóságok háztartási költségvetéseit a pénzügyminisztérium jóváhagyása alá is rendeli, azt írja elő, hogy a városoknak a költségvetéseiket október 15-ig fel kell terjeszteniük a belügy és pénzügyminisztériumokba. Október 15-ike ugyan még messze van: éppen két hónapi időpont választ el tőle, de már is meg kell tenni minden előkészületet a költségvetés előkészítésére.

Baja város jövő évi költségvetése nagy vonásokban már el is készült. Puhala Tibor városi főszámvevő készítette el. Eleinte úgy volt, hogy a költségvetés elkészítése késlekedni fog éppen azon különleges szerep miatt, amely Puhala főszámvevőnek is kijutott a székesfehérvári városházai közigazgatási és középítkezési panama kivizsgálásánál. A főszámvevő azonban éjt nappallá téve mégis elkészítette a költségvetést s annak bizottsági tárgyalása már ma délután meg is kezdődik. Dr. Puskás Dezső helyettes polgármester ma, csütörtökön délután 3 órára ülésre hívta össze a törvény-

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,
szétosztásuk az ismert módon megkezdődött. **Bárki kaphat belőle a**
Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru Sulfarol-t használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja, Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

hatósági bizottság pénzügyi bizottságát, amely előtt a városháza közgyűlési termében Puhala Tibor főszámvévo fogja ismertetni vázlatosan a jövő évi költségvetést.

Közérdekű tudnivalók a törvénykezési eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényről.

Nem lehet kétséges, hogy a peres eljárás egyszerűsége és gyorsasága a gazdasági életnek fontos tényezője, de bizonyos az is, hogy a nagy gazdasági válság alatt felszaporodott perek hosszadalmassága némiképpen az adós kiméletét jelentette s ennek is meg volt a gazdasági jelentősége. Ez a hosszú kiméleti idő lehetővé tette, hogy az élet-erős adós segítsen magán, úgy hogy ma már kétségelment a követelések gyorsabb behajthatása a fontosabb érdekek. Ezt a célt szolgálja az egyszerűsítésről szóló novella, melyet már a főrendház is elfogadott s így változatlan szöveggel kerül majd a törvénytárba.

Van ennek a novellának néhány különössége, melyek a nem jogász közönséget is érdekelhetik s azokat közreadjuk.

Nagyon érdekes és észszerű a novellának a szegénységi jogra vonatkozó rendelkezése. A törvény ugyanis a bélyegmentességet nemcsak a szegényjogot kérelmezőnek adja meg, hanem az ellenfélnek is bizonyos korlátok között. Megszűnt tehát annak a veszedelme, hogy nagy értékű alaptalan keresetekkel súlyos helyegek lerovására kényszerítsék a védekező ellenfelet s ezt a kellemetlen helyzetet zsarolásra kihasználják.

Hasznos a törvénynek az a rendelkezése is, hogy törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyet köteles a járásbíró írásbeli kikötés nélkül is tárgyalni, ha a felek együtt megjelennek. Ennek a rendelkezésnek ugyan előreláthatólag kevés gyakorlati értéke lesz, mert ritkán érdeke mindkét félnek a gyors elintézés.

Kétségkívül az eljárás gyorsaságát kívánja szolgálni az a rendelkezés, hogy megidézett és megjelent tanu kihallgatását nem lehet elhalasztani; ha a bíró erre nem ér rá, akkor a kihallgatást másik bírónak, vagy jogosított bírósági jegyzőnek kell foganatosítani, összefügg ez a rendelkezés a tanudijakra vonatkozó intézkedésekkel. Ezer pengő aluli értékű, vagy szegényjogos pereknél a bíróság elé idézett tanu csak a megjelentéssel járó készkiadásokat igényelheti, élelmezési és időmulasztási díjakat csupán a napszamos kérhet. A tanuként megidézett munkás helyett munkába állított helyettes munkadíját a munkaadó nem számíthatja fel munkásának, mert különben kihágást követ el és megbüntetik. Szociális jelentősége van annak a rendelkezésnek is, hogy a végzett munka arányában díjazott munkásnak a lehetőséghez képest alkalmat kell adni, hogy a tanulás miatt elmulasztott keresetét pótolhassa.

Problematikus értékű a novellának azután az a rendelkezése, hogy szegényjogos és általában az ezer pengő alóli perekben a falun lakó tanukat a községi bíró hallgatja ki egyszerűbb körülményekre és meg is esketi. Ez a rendelkezés sok kellemetlenségnek és humornak lesz majd a szülője. Bizonyos, hogy majd a perlekedő falusi gazdák fognak ellene a legjobban tiltakozni. Igaz, hogy korrigálja némiképpen ezt a szakaszt a perlekedő felek azon joga, hogy a tanuköltségek elvállalásával a tanu bíróság elé idézését kívánhatja. Szegényjogos perekben ez számottevő teher lett, melyet a kincstár magáról elhárított.

Megnyirbálja a törvény a helyben lakó, állandó szakértők jövedelmét, mert szegényjogos perekben a kincstártól költséget nem kapnak; részesülhetnek azonban sok munka esetén évi tiszteltidőben.

Új munkateret nyit a novella a kir. közjegyzőknek, akikre a bíróság az előleges szemlék foganatosítását rábízhatja. Ennek a rendelkezésnek kétségelment előnye, hogy a közjegyzők gyorsabban és könnyebben állnak majd a felek rendelkezésére, mint az előre kitűzött tárgyalási hatánapokkal hosszú időre leköltött bírák.

A gyakorlat fogja megmutatni, hogy valóban gyorsabb lesz-e az eljárás az által, hogy négyszáz pengő alóli pénzkövetelések csak fizetési meghagyás útján érvényesíthetők.

Fontos tudni, hogy a fizetési meghagyás ellen 15 napon belül be kell adni az ellentmondást, mert különben jogerős itéletté válik a meghagyás; a végrehajtás során már nem lehet többé ellentmondással élni, mint ma a még érvényben levő fizetési meghagyásos eljárásban.

Ujszerű a válóperekben, hogy a tárgyalás és a határozatok kihirdetése nem nyilvános.

A végrehajtási eljárás során célszerű ujtás, hogy bizonyos kivételektől eltekintve, a végrehajtást elrendelő végzés nem ismétli a kérvény tartalmát, hanem egyszerűen elrendeli a végrehajtást a kérvényben foglaltak szerint.

Huszonöt pengő aluli ügyekben a községi bíróság közbudók módjára hajtja be a követelést.

Érdekes és hasznos ujtása végrehajtási eljárásnak, hogy a foglalási eljárás befejezte után a jegyzőkönyvekről hiteles másolatot köteles a bírói kikötött a végrehajtást szenvedének kiadni.

A végrehajtást szenvedett jogát szolgálja azon rendelkezés is, hogy árve-

rés előtt szakértőkkel vagy bizonyos esetekben helyhatósági bizonyítvánnyal megállapíthatja a lefoglalt ingók értékét; ez az érték szolgál majd kikötési árul, melynek egyharmadán alul nem lehet elárvereztetni.

A törvényt az igazságügyi miniszter lépteti majd életbe, de egészen kétségelment, hogy a békebírákra vonatkozó

törvény megalkotása előtt egészében nem lesz törvény s néhány szakaszának módosítása is bekövetkezhet.

A békebírákra vonatkozó tervezeteket most küldték szét a kamaráknak, de Zsitvay igazságügyminiszter rövid időn belül kéri a válaszokat, úgy hogy az őszi országgyűlésen előreláthatólag tárgyalásra kerül.

Bács-Bodrog-vármegye területéről tíz sokgyermekes anyát terjesztettek fel jutalmazásra és kitüntetésre

Néhány év óta augusztus 20-án, Szent István napján mindig megjutalmazták a sokgyermekes családanyákat. A megye területén az idén is összeírták ebből az alkalomból a sokgyermekes anyákat, azonkívül a hatóságok kérő szóval is fordultak a társadalomhoz, hogy az anyák jutalmazására adományozzon, illetve gyűjtést is rendeztek erre a célra, de sajnos, erre kevés összeg folyt be. Így is az egyik megyei hetilap azt indítványozta, hogy még ezt az összeget se vigyék el a megye területéről, hanem a bácskai sokgyermekes anyák között osszák szét.

Az összeírás már jóval eredményesebb volt a megye területén, mint a társadalmi gyűjtés. Sok olyan anyát írtak össze, akiknek 4-től 8-10-12 élő gyermekük volt, de csak tízet terjesztettek fel.

Baja város területéről azonban egyet-

len sokgyermekes anyát sem terjesztettek fel, mert — amint a tisztí főorvosi hivatalból nyert értesítés szól, — a Baján talált 12-13 élő gyermekkel bíró sokgyermekes anyák nem jöhettek a jutalmazásnál számba azokkal a budapesti sokgyermekes anyákkal szemben, akiknek 17-18 élő gyermekük van.

A Magyar Anyák Nemzeti Ünnepe előkészítő bizottsága Horthy Miklósné kormányzó és gróf Kleberberg Kunóné hathatós támogatása mellett a legtöbbgyermekes családanyákat emlekkéremmel és pénzsegéllyel tünteti ki, de a pénzjutalom kívül az anyák még természetbeni ajándékokban részesülnek.

A sokgyermekes anyák megjutalmazása és a kitüntetések átnyújtása augusztus 20-án, Szent István napján történik meg ünnepi keretek között.

Előkészületek a Magyar Hétre.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara megkezdte az akció előkészítését.

Két esztendővel ezelőtt külföldi mintára rendezték először a Magyar Hétet, melynek az volt a célja, hogy a magyar árucikkeket propagálja. Külföldön már esztendő óta szokásban van, hogy propaganda heteket rendeznek. Tavaly elmaradt a „Magyar Hét”, mert a két év előtti sem volt éppen eredményes és a várakozáson jóval alul sikerült.

Már most azonban előkészületek kezdődtek a Magyar Hét rendezésére. A pontos terminust is megállapították, eszerint az idei Magyar Hét október 18-25-ike között lesz.

A rendezés főmunkáját a budapesti kereskedelmi és iparkamarával az élükön a vidéki kamarák bonyolítják le országsszerte.

Az első szakérteket a Magyar Hét ügyében a múlt hét csütörtökén volt Budapesten a kamarában. Meghívásra ezen az értekezleten dr. Landesberg Jenő, a kamara ügyvezető titkára vett részt és megalakították az országos bizottságot is, mely az előkészítés munkáját fogja elvégezni. Az értekezleten bemutatták az egyes típusú propaganda plakátokat. Az idén országsszerte egyforma plakátok lesznek, melyeket ezerszámra fognak a városokban kifüggeszteni. Hétfőn újab értekezlet volt Budapesten a Magyar Hétről, ezen dr. Tonelli Sándor főtitkár vett részt.

Annyi máris előrelátható, hogy az idei Magyar Hét sokkal szélesebb keretek között fog lefolyni mint két évvel ezelőtt. A kamara összeírja azokat a kereskedőket és iparosokat Baján, akik a Magyar Hét akciójában részt kívánnak venni. Lesznek propagandisztikus előadások az akció jelentőségéről.

Ilyen hosszantartó viták előzték meg, amíg a kereskedelmi minisztériumban megállapították a Magyar Hét terminusát. A bajai kereskedők körében hallottuk, hogy nincsenek megelégedve az október 18-25-iki dátummal, mert a forgalom szempontjából kívánatosabb lett volna, ha a Magyar Hét október elején zajlott volna le. A hónap első felében a közönségnek még van pénze a vásárlásokhoz és megfigyelés szerint a hónap első felében mindenkor nagyobb a forgalom a kereskedésekben, mint máskor. Október 18-ika szombatra esik és a rákövetkező nap vasárnap, amikor is zárva lesznek az üzletek. Sokkal ajánlatosabbnak tartották volna a bajai kereskedők és ipa-

rosok, ha október 3-tól 12-ig rendezik meg az idei Magyar Hétet, de illetékes körökben az a vélemény, hogy a rendelkezésre álló másfél hónap már kevés lett volna, ezért kellett a hónap harmadik hetében megállapítani a Magyar Hét terminusát.

Tíz hét áll rendelkezésre a Magyar Hét megrendezésére és ezen idő alatt olyan propaganda indul országsszerte, hogy remélhető az ideai Magyar Hét legteljesebb sikere.

A Magyar Hét-akció Baján az idén is egy nagy bizottság fogja rendezni és intézni az Omke helyi fiókjával, az Ipartestülettel és a Kereskedelmi Caszinóval. Helyes volna, ha kereskedelmi és ipari őszi vásárral kötnék össze Baján a Magyar Hétet.

Új mozirendelet a hadirokkantakért.

A belügyminiszter helyett Sztranyavszky Sándor államtitkár körrendeletet intézett valamennyi vármegye alispánjához és valamennyi kerületi főkapitányhoz a hadirokkantaknak, hadiövezgyeknek és hadiárvának a mozgófényképezemekben való alkalmatlansága tárgyában. A rendkívül érdekes rendelet szövege szerint való szövegében a következő:

— A mozgófényképezemek mutatóványi engedélyeinek kiadása alkalmával egy hivatali elődeink, mint magam is a vonatkozó engedély okiratokban majdnem minden esetben kifejezetten kikötöttük, hogy a mozgófényképezemi engedélyesek a mozgófényképezemek keretében foglalkozott személyzetnek 40 százalékát hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárva, 40 százalékát pedig a nyugdíjas menekült köztisztviselők köréből kell, hogy alkalmazzák és az előbbieket megválasztásánál a Hadirokkantak Nemzeti Szövetségének kijelölését lehetőleg figyelembe kell hogy vegyék. Ujabb mind több oldalról érkeznek panaszok hozzánk, hogy a mozgófényképezemi engedélyesek fenti kötelezettségüknek vagy egyáltalában nem, vagy csak szórványosan tesznek eleget.

— Miután a mozgófényképezemi engedélyek kiadásával a kormány kétségelmentül jelentős anyagi támogatást nyújt az engedélyeseknek, a maga részéről joggal elvárhatja, hogy mindazokat a kikötéseket, amelyeket közérdekből az engedély kiadása alkalmával

Bécsi gázgyári diókoksz Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

tett, a támogatáshoz juttatott engedélysek a legpontosabban betartsák. Különösen vonatkozik ez arra a rendelkezésre, amit a kormány a háború legjobban sújtott károsultjai a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva támogatása érdekében kötött munkakalkulációs lehetőségekként. Kétségtelen, hogy a mozgólépcsőképüzet engedélyeseknek e kérdésben való mulasztása az állam erkölcsi támogatása és a hazafias kötelesség teljesítése szempontjából a leg súlyosabban bírálható el. Magam részéről ezeket a mulasztásokat bizonyos körülmények között még a mutatványi engedély megvonására is alapos oknak tartom.

Az állami titkár ezután felhívja az illetékes hatóságokat, közöljék a mozgólépcsőképüzet engedélyesek mindegyikével, hogy a mutatványos ezt a kötelezettségét saját jól felfogott érdekében annál is inkább tartsa be, mert e téren minden megállapított mulasztást a jövőben a legszigorúbban fog elbírálni és ismétlés esetén az engedély bevonásával fog sújtani. Egyidejűleg utasítja a hatóságokat, hogy a fenti rendelkezések betartását mindenkor szigorúan ellenőrizzék, mulasztás esetén a kihágási eljárást indítsák meg és erről egyidejűleg tegyenek nyomban jelentést.

HÍREK.

Nagy-Boldogasszony ünnepe.

Egy napra ismét elpihen a toll: mindenki Isten házába siet és ott könyörög a magyarok Nagyasszonyához, hogy segítsen meg szenvedésünkben, hiszen neki ajánlotta első szent királyunk ezt a szép országot, ezt a tejjel-mézzel folyó Kánaánt, amelyből nyomortanyát és siralomvölgyet csinált Trianon.

A magyar népnél kifejezett Mária-kultusz nemcsak egy-egy napot adományozott az istenanya tiszteletére. Egész hónapokat szentelt neki, melyek részben nevét viselik, részben ájtatossági gyakorlatokkal kifejezetten Mária megkülönböztetett tiszteletére nyújtának alkalmat.

Minthogy a Mária ünnepeket Bol-

dogasszony-napoknak nevezi a nép, ilyen népies elnevezéssel jelöli egész január hónapot, amidőn az Boldogasszony havának is hívja. Ez az elnevezés és az augusztusnak Kisasszony-havára történt elkeresztelése csakugy bizonyít a Mária-kultusz mellett, mint május, az esztendő virágpompába fejlődő legszebb időszaka, mely szentmiséi alatt, mint nagyon sok helyen, így Baján is szokásos esti ájtatosságban dicséri Máriát.

Nagy Boldogasszony napját a boldogságos Szűz Mária mennybemenetelének emlékeztetőre ünneplik augusztus 15-én. Ezt az ünnepet hívják a görögkeletiek Szűz Mária elaluvása ünnepének, mert azt hiszik, hogy emberi módon rendes és csendes halálalal halt meg. Latinul: Festum Ascensionis vel Assumptionis, vagyis felmenetel vagy felvitetés ünnepének nevezik, mert úgy hiszik, hogy mikor eljött annak az ideje, hogy Szűz Mária meghaljon, az apostolok az egész világról hozzágyűltek, az Idvezítő is az angyalokkal hozzámért és az ő édesanyjának lelkét magához vette, testét koporsóba helyezve kísérték a Jósáfat völgyébe. Szent János apostol vivén kezében pálmáját a koporsó előtt. Harmadnap mulva a Krisztus szent Anyjának testét lelkével egyesítette, az égbe felvitte és jobb keze felől ültette. Bizonytalannok különben ez iránt a régi történetek: mivel először némelyek azt hitték, hogy Szűz Mária halhatatlan volt és meg se halt, másodsor hogy halandó volt, de elevenen felvitették a dicsőségbe, harmadszor ismét mások, hogy halandó volt, meg is halt, még pedig mártírként, miként meg volt jövendő: „Altaljárja a tőr a te lelkedet.” Ki szerzhette ezt az ünnepet? Az sem elég bizonyos, mert némelyek Maurítius császárnak tulajdonítják 586. esztendő tájban, mások Ludovicus Piusnak 818. esztendőben, amelyet megerősített IV. Leó római pápa. Gelasius pápa a római gyűléssel együtt a boldogságos Szűz Mária felvitetését költött dolognak tartja, így írván: „Liber qui appellatione Transitus Mariae, apocrius,” vagyis: a könyv, melyet Mária mennybemenetelének neveznek költött. Hasonlóképpen ír arról Hieronimus is.

Az is érdekes, miért nevezik augusz-

tust Kisasszony havának. Bizonyos, hogy a boldogságos szűz Mária tiszteletére, de minthogy Kisasszony napja a jövő hónapban lesz, ebben a hónapban pedig Nagy Boldogasszony napja van: miért nem nevezték Nagy Boldogasszony havának? Nem elég világos. A rómaiak régen Sextiliusnak hívták, mert hatodik hónap volt márciustól, a régi rómaiak első hónapjától, de azután a szenatus Augustus római császár tiszteletére Augustusnak nevezte el, mivel ebben a hónapban nagy dolgokat vitt véghez.

Nagy Boldogasszony napja kettős jelentőséggel bír: egyházi vonatkozásban Mária mennybemenetelének ünnepe, reánk magyarokra világi vonatkozása is van, amennyiben Szent István király által Magyarország védasszonyává tett Boldogságos Szűz emléknapja.

Ez az a nap, amelyen minden magyar templomban felharsan a zokogó dallamu ősi ének: Boldogasszony Anyánk, — Régi nagy Patrónánk, — Nagy inségben lévén, — Így szólit meg hazánk: Magyarországról, — Édes hazánkról, — Ne feledkezzél meg — Szegény magyarokról.

A régies szövegbe foglalt, sirámos dallamba öntött könyörgés ma is annyira alkalomszerű, mint nemzeti életünk sok-sok más korábbi időszakában, amidőn nem egyszer állottunk a pusztulás határmezsgyéjén és még sem vesztünk el. Talán csak azért, mert Mária csillagokkal himzett palástjának védelme alá fogadott. Talán csak azért, mert a felzokogó sirásban a nemzet sorsa feletti fájdalom őszinte megrezdülései csengtek.

Ma, amidőn igaz földi barátaink száma oly kevésre fogyott s evvel szemben bajaink toronymagasságig halmozódtak bűbán, gondban csüggedő fejünk fölé, talán nem ártana a hit erejébe vetett bizalommal a földiekről az ég felé fordítani tekintetünket s felmagasztosult szívvel tárnai dalra ajkainkat Magyarország Patronája felé egész valónk érzésbe csattanó őszinteséggel könyörögnünk: hogy Magyarországról, — Édes hazánkról — Ne feledkezzél meg.

— **Kereskedői nagygyűlés lesz Baján.** A májusban megtartani tervezett kereskedői nagygyűlést az Omke bajai kerülete és a Bajai Kereskedelmi Casinó értesítésünk szerint szeptember végén, vagy október elején fogják megtartani az Omke központ kiküldötteinek részvételével.

— **Ma délbent bontották fel az óvodaépítések befutott ajánlatokat.** A városi mérnöki hivatalban ma déli fél 12 órakor bontották fel a Madách Imre, a Kinizsi Pál utcában és a kiscsávolyi templom mellett építendő új óvodákra beérkezett ajánlatokat. A bizottság elnöke Nagy András városi főmérnök volt. Az árlejtés iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— **Kerékpárverseny.** Horváth Vilmos, a Csepel-kerékpárok bajai főlelakosa Baja és Csátalja között az országuton oda és vissza holnap, Nagy-Boldogasszony napján rendezi meg a kerékpárversenyt, amely nemcsak a kerékpársportot lesz hivatva népszerű-

síteni, hanem a hazai gyártmányu kerékpárok jó minőségét és megbízhatóságát is akarja dokumentálni.

— **Csillárbeszerzésnél** saját érdekében keresse fel a Szent Imre ünnepségek alkalmából ifj. Stern Sándort Budapest, Lipót-körut 20. Modern, izlése árak, olesó árak, kedvező feltételek.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jó barátainkat, hogy 5 napi távollét után üzletem vezetését újra átvettem és a konyhát, ugy mind eddig is, anyámmal együtt vezetem. Amikor ezt a mélyen tisztelt közönséggel tudatom, igérem egyúttal, hogy a legjobb dolgokat sütöm és főzöm. A legolcsóbb árakban elvállalom eljegyzéseket és kereszteléseket. **Tektntse meg kirkatunkat.**

Kiváló tisztelettel

Goldberger Sándor
Prohászka-utca 3.

Négy, esetleg 5 szobás

lakás

november eisejére kiadó.

Bővebb értesítés Árpád u 11. sz. a.

Baján a Belvárosban, Pázmány-utca, az Ertl-féle kert mellett ujonnan épült, adómentes, 3 szobás

családi ház

hall és összes mellékhelyiségekkel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést Mikoleczky Perena, Petőfi Sándor-utca 43.

Rádió

Csütő tők, augusztus 14.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Rádió Szabad Egyetem.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
5:10: Bodolay József felolvasása.
5:40: Rékai Miklós szalonzenekarnak hangversenye.
6:45: Török Sándor novellái.
7:20: Helyes magyarság, magyar helyesírás.
8:00: Mozart kamaraest Salzburgból.
9:10: Magyar dalest.
Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés hírek.
Majd: Pataky jazz.
TELEFONHIRMONDO: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olesón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Annyit kap, amennyit vásárol,

50 kg-os plombált zsákokban vesz

la gázgyári diókokszot, tojásszenet, porosz-szenet, aprított tűzifát, kovács-szenet, retorta bükkfászenet

a legolcsóbb árakon, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIA

szénnagykereskedők bajai kirendeltségénél.

Telefon 266. Szent István-tér 7. Telefon 266.

U-R-A-N-I-A

1930. augusztus 15-én pénteken d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

Egy hatalmas kiállítású dzsungel film. Edgar Rice Burroughs világhírű regénye

A dzsungel fantomja

(Tarzan kalandjai.)

I. rész 8 felv. Tarzan visszatérése. II. rész 8 felv. A dzsungel kalózái. Mindkét részt egy előadásban mutatjuk be.

Főszerepben ELMO LINCOLN és LOUISE LORRAINE.

Hiradók

Kedvező idő esetén az esti előadás a kertben.

PRIMA

gázgyári diókoksz, porosz diókoksz és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben
leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállit

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT
PALA CSÖVEK
Kéménytoldók
Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetőzetek széleit és gerincét az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell mészhabarccsal ragasztani. Javítgatási költség többé nincs!

ETERNIT
hullámlemez fedések, vízmentesítő falburkolások.

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy bedző, rossz huzatolóknak felelősség melletti javítását és átfedését olcsón vállaljuk.

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

Nádfedelű házak átfedését Eternittel

olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett vállaljuk.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT TELEFON 290

Kívánatra elküldők érte. A szín tartósságáért szavatolok.

Szebb lesz, mint volt ujkorában.

Kopottas
szines cipőjét
ne dobja el,

mert 150 fillérért teljesen jótállás mellett

újjá festem

a legdivatosabb színekből választhat.

Modern géppel 1 órán belül elkészítem.

Stellner Zsigmond

cipőkereskedő Baja, Vörösmarty M.-u. 1. szám.
Telefon: 287.

Elkészítés után hazaküldöm. Nem kopik és nem töredezik.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil-motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmobile, Steyrmüvek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja
Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

„CSEPEL”
keréparok főlerakata

B S A Sarolea motorkerékpárok varrógépek — számológépek. REMINGTON írógépek. Fegyver-, lőszer-, löporárusítás. Szakszerű javítóműhely.

Horváth Vilmos

BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Speciális gummirozással ellátott gépiró áthajtós levelezőlapokat

készít

a **CORVIN-nyomda.**

Mátyás király-tér 10. szám alatt
egy 3 szobás lakás

(Dr. Móder-féle.)
előszobával és összes mellékhelyiségekkel, valamint egy

üzlethelyiség,

mely áll egy utcai és egy udvari helyiségből, azonnali beköltözhetéssel

k-i-a-d-ó.

Érdeklődni lehet: Herschkovits Izidornál, Nagybaracska. Telefon 7. A kulcs dr. Sándor Imre ügyvéd urnál van.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Aug. 11-től aug. 18-ig.
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László Gyarmati Emil

gyógyászati patikája tart
éjjeli szolgálatot,

az ügyeltes gyógyszerár vasárnap délután is nyitva áll a szükség rendelkezésére.

Saját gyártmányu
lőszerpaszirták, paszirték
olcsón kapható

UTRYNÁL.

Erzsébet kir. né-u. 38. Tel 280.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső Gara.
Liebhauser Lőrinc Vaskut.
Erdős István Érsekcsanak.
Kalmár Sámuel Nemesnádudvar.
Wittner Márton Bácsbokod.
Kovács János Bátmonostor.